

YÜCEL KANPOLAT'IN ARDINDAN

Geçtiğimiz ay Prof. Dr. Yücel Kanpolat'ı kaybetmenin acısıyla sarsıldık.

Bilim dünyamız Prof. Kanpolat'ı ilk kez, ağrı cerrahisine yaptığı özgün katkılarla tanıdı. Yüzde şimşek gibi çakan ve hastanın yaşam kalitesini ciddi şekilde bozan şiddetli ağrılara ya da kanserli hastayı çaresizlik içinde kıvrandıran acılara ürettiği çözümler sadece binlerce hastanın sevgisini kazanmasına neden olmamış, aynı zamanda uyguladığı özgün yaklaşımlarla uluslararası bilim dünyasının dikkatini çekmesini sağlamıştı. Bu yaklaşımlar, ağrı anatomisinin iyi ve etraflı biçimde değerlendirilmesi sonucunda geliştirilmiş özgün hipotezlere dayanıyordu. Prof. Kanpolat'ın nöroanatominin ince ve fonksiyonel ayrıntılarına verdiği önem emekliliğinden sonra anatomi doktorası yapmasına da yol açtı. Prof. Kanpolat geliştirdiği yöntemleri uluslararası yazılı ve sözlü bilimsel platformlarda kararlılıkla tanıttı ve savundu. Bu yöntemler kısa zamanda dünyanın çeşitli merkezlerinde uygulanmaya başlandı ve bu merkezlerde yöntemlerini meslektaşlarına fiilen göstermek üzere davet edildi.

Prof. Kanpolat'ın ağrı cerrahisi alanındaki başarısının altında yatan özelliklerini akademik hayatının diğer yönlerinde de görebiliriz; özgün düşünceye açık, daima ileriye hayal eden ve geliştirdiği fikirleri kararlılıkla savunan, bunların getirdiği güçlüklerden yılmayan bir kişilik özelliği vardı. Bunu Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) başkanlığı yaptığı dönemde de izledik. TÜBA'nın çeşitli alanlarda atılım yapabilmesi, uluslararası görünürlüğünün yükseltilebilmesi için ilerici bir vizyon, ödünsüz bir duruş ve yoğun bir çaba sergiledi. Akademisyen kimliğinin önemli bir parçası olan ülkemiz bilim insanlarına olan içten inancı ve onlara verdiği değer, TÜBA'daki uygulamalarına da yansdı. Bilime ilgisi, tıbbın, beyin cerrahisinin ve ağrı tedavisinin ötesinde felsefi bir derinliğe sahip olan, aydınlıktan taviz vermeyen özellikler gösteriyordu. TÜBA'nın yaşadığı ciddi kriz sırasında istifa etmek zorunda kalana kadar, gemisini terk etmemeye ve bu inandığı ilkeler doğrultusunda korumaya ve yönlendirmeye çalıştı.

Prof. Kanpolat'ın bir diğer öne çıkan özelliği sıra dışı hocalığı idi. Öğrenmeyi sevdiği kadar öğretmeyi de seviyor, bunu kendisi için vazgeçilmez bir yaşam tarzı ve haz vesilesi olarak görüyordu. Bu anlamda ülkemiz beyin cerrahisine ve tıbbına yaptığı katkıların yanı sıra, Avrupa Beyin Cerrahları Birliğindeki önemli eğitsel katkılarıyla da anılacaktır.

Prof. Kanpolat iyi bir tıbbi uygulamanın ancak temel bilimsel bilgilerin üzerinde gelişebileceğinin farkındaydı. Bu farkındalığın kökeninde, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesindeki asistanlık yıllarında yaşadığı medikal fizik laboratuvarı deneyiminin ve o kürsünün başındaki profesörden aldığı temel fizik eğitiminin bulunduğunu her fırsatta belirtirdi. Akademik yaşamına adım attığı bu döneme ait ilginç anılarını, özellikle genç bilimci adaylarının bulunduğu ortamlarda büyük bir zevkle anlatırdı. Bilimsel çalışmalarına ve özgün cerrahi uygulamalarına bu dönemin olumlu etkilerini, 2004 yılında davetli olarak katıldığı 16.

Ulusal Biyofizik Kongresinde Őu sözlerle ifade etmiŐti: “Ben fizik laboratuvarında tüm meslek pratiğini deĐiŐtiren bir terbiye sistemi öğrendim. Sonra da, radyofrekans uygulamalarındaki her yeni yöntemi, mutlaka bir deney aŐamasından geçirdikten sonra kliniğe taŐıdım. Radyofrekans uygulamalarının bugün nöroŐirurji pratiğinde kullanımının birinci aŐaması görüntülemedir. Bununla morfoloji tanımlanır. Ben bu görüntülemenin klasik röntgen görüntülenmesi yerine morfolojiyi doğrudan gösteren bilgisayarlı tomografi görüntülenmesiyle elde edilmesi yöntemini klinik uygulamaya kattım. İkinci aŐama, ulaŐılan bölgenin biyofizik yöntemlerle empedansının ölçülmesi ve stimülasyonla nörofizyolojik fonksiyonlarının belirlenmesi Őeklinindedir. Nihai aŐama ise, hastayla koopere olunacak Şekilde kontrollü radyofrekans lezyonudur. Bu uygulamalarla doğru tayin edilmiŐ hedefler fizik esaslara bağlı olarak değerlendirilir ve kontrollü biçimde minimal invaziv olarak harap edilir” (*).

Tıbbi uygulamaların ve tıp eğitiminin daima temel bilimlerle yakın iliŐki içinde olması gerektiğine inandiğı için, Türkiye’de sinirbilimleri alanının geliŐmesini sağlamak üzere gösterilen çabalara önderlik etti ve yoğun emek harcadı. Onun, ulusal sinirbilimleri kongrelerinde her yıl, bilimin geliŐimine önemli katkıları bulunmuŐ Leonardo da Vinci, Marie Curie gibi bilim insanlarının hayatlarını büyük bir görsel zenginlik ve heyecanla gençlere aktarışını unutmamız mümkün değildir. Bu görsel zenginlikte onun sanata olan sevgisinin ve ilgisinin Őüphesiz önemli bir rolü vardı.

Kendisinin severek kullandiğı bir deyimle; “adam gibi bir adamımızı” kaybettik. Bıraktığı boŐluĐu, baŐarılarına yürekten bir samimiyetle inandiğı gençlerimizin kısa sürede doldurmasını diliyoruz.

Kasım 2016

Bilim Akademisi yeleri

Prof Dr Pekcan Ungan ve Prof Dr Turgay Dalkara

(*). Kanpolat, Y.: Klinik uygulamada biyofizik. 16. Ulusal Biyofizik Kongresi. 19-21 Eylül 2004, Ankara. zet Kitapçığı: http://www.turkbiyofizik.com/Kongre_ozetleri/16.pdf